

Kako dober je moj portfelj

Študent je tik pred diplomo in redno zaposliti. Znašel se je v dilemi, ali najprej poskrbeti za zamenjavo avtomobila ali raje čim hitreje varčevati za garsonjero in se osamosvojiti. Kaj storiti, svetujeta finančna svetovalca Luka Bobnar iz Donosa in Klemen Kokalj iz Individe.

Opis portfelja

Sem 25-letni študent in še živim pri starših, septembra pa bom, upam, diplomiral. Od drugega letnika sem vseskozi precej delal in v tem času prihranil okoli devet tisoč evrov, ki jih trimesečno vežem v banki. Za službo sem že dogovorjen pri delodajalcu, kjer sem do zdaj delal kot študent. Moja plača bo 1.100 evrov neto na mesec in mislim, da bi lahko vsak mesec dal na stran približno 400 evrov. Računam, da bi lahko z dodatnim

popoldanskim delom imel še do 200 evrov dodatnega mesečnega zaslužka. Sem pa v dilemi. Rad bi zamenjal avto, po drugi strani pa si tudi želim čim prej začeti varčevati za garsonjero. Za zamenjavo avtomobila bi potreboval okoli štiri tisočake, za garsonjero pa 30 tisoč evrov, za enak znesek pa bi poskušal najeti posojilo. Kakšne rešitve mi predlagate? Kako naj varčujem, da bom lahko čim prej uresničil ta cilja?

Naložbene priložnosti in nevarnosti

Mesečni prihranek oziroma vložek je dovolj velik, da lahko nalagate globalno. Večji delež v portfelju naj bodo države, kot so Kitajska, Indija, Brazilija in Rusija, ne pozabite pa vključiti surovin, živilske industrije in energetike. Energetika, predvsem pa alternativni viri energije bodo v bližnji prihodnosti ponujali dobre naložbene priložnosti. Potresi in jedrska katastrofa na Japonskem so že povzročili, da je svet začel obračati hrbet jedrski energiji in se še bolj usmeril v »zeleno« pridobivanje energije. Lep primer je Nemčija, kjer se že izvajajo veliki projekti za pridobivanje električne energije iz vetrne energije.

Privarčevani kapital, ki je vezan na banki za tri mesece, pa bi na vašem mestu razdelil na dva dela. Del, s katerim boste kupili avto, naj ostane vezan do nakupa avtomobila, tako da s tem delom ne tvegate. Za drugi del kapitala pa priporočam, da počakate do konca poletja in šele takrat iščete primerne naložbe. V ZDA se je namreč iztekel zadnji sveženj pomoči gospodarstvu, kar po-

Ne pozabite na druge cilje

Na začetku naj vas pohvalim, da imate že izoblikovane nekatere finančne cilje za prihodnost. Vaše vprašanje je bilo, kako uresničiti zamenjavo avtomobila in nakup garsonjere. Preden vam odgovorim, vam moram v vaš finančni načrt dodati še tri cilje: prvi in najpomembnejši je zaščita delovne sposobnosti, nato pokojnina in tretji, ki se bo pojavil pozneje v življenju, večje stanovanje.

Zaščito delovne sposobnosti morate postaviti na prvo mesto, saj nobenega izmed zastavljenih ciljev ne boste uresničili, če se poškodujete in ne boste mogli več delati. Pokojnina je cilj, ki se mu ne moremo izogniti in tudi ne pričakovati, da nam bo država »krila« hrbet z izplačilom dostojne pokojnine. Sčasoma bo za vas in vašo prihodnjo družino garsonjera premajhna. Smi-

meni manjšo likvidnost v gospodarstvu, saj je »zastoj« denarja zdaj zmanjkalo. Zmanjšanje likvidnosti pa na borze in seveda tudi gospodarstvo vpliva negativno. Kapital se bo, ker se bo moralo gospodarstvo zdaj postaviti na lastne noge, po svetu spet nekoliko prerazporedil. Ker je bil datum konca pomoči znan že ob sprostitvi svežnja, kmalu pa je postalo jasno, da ameriška centralna banka novega svežnja ne namerava uvesti, se je kapital z borz začel umikati že pred iztekom. Tako so zadnjih nekaj tednov borze upadale, sicer ne korenito, ampak dovolj, da je popolnoma jasno, da se je kapital umikal z vseh trgov. Seveda ni treba posebej omenjati težav, s katerimi se spopada EU in ki bodo vztrajale še leta. Upajmo samo, da na površje ne bo priplavalo še kaj hujšega, recimo resne težave v Španiji ali v Italiji.

Dosegljivi cilji

Ker vas zanima časovni okvir, vam vsaj za ponazoritev ponujam nekaj izračunov. Če bi vlagali 500 evrov na mesec in dosegali desetodstotni letni donos, bi ob upoštevanju štiri-

Luka Bobnar, Donos

riodstotne letne inflacije v petih letih realno privarčevali 35 tisoč evrov, torej dovolj. Če bi vlagali 400 evrov pod istimi pogoji, bi privarčevali 28 tisoč evrov. Če bi bil letni donos osem odstotkov in inflacija štiriodstotna, bi z mesečnim vložkom 400 evrov privarčevali realnih 26.600 evrov, s 500 evri pa 33.250 evrov. Vaš cilj je tako realno popolnoma dosegljiv. V izračunih nisem upošteval še preostanka oziroma drugega dela kapitala, ki je vezan na banki. Za ta del se namreč ne ve, ali ga boste vložili ob koncu poletja ali pozneje. Ker so razmere v svetu še vedno negotove, enkratne vložke v praksi razdelimo ne več delov in te vlagamo podobno kot po metodi povprečnega stroška. Za posojilo pa sem prepričan, da glede na dohodek ne boste imeli težav.

Ocena portfelja

Če želite, da bi finančni svetovalci ocenili tudi vaš portfelj, nam lahko pišete na naslov: moje.finance@finance.si, v uredništvu bomo naredili izbor za objavo.

selno je, da začnete o teh stvareh razmišljati že danes.

Ob zaposlitvi boste prejeli 1.100 evrov neto plače (na TRR boste prejeli približno 100 evrov več zaradi dodatkov za prehrano in prevoz), s popoldanskim delom pa dodatnih 200 evrov. Privarčujete lahko torej približno 600 evrov na mesec. Predlagam, da del od privarčevanih devet tisoč evrov namenite za zamenjavo avtomobila (štiri tisoč evrov). Preostanek pet tisoč evrov in del mesečnega dohodka – recimo slabih 200 evrov – vam omogočata, da z recimo sedemletnim varčevanjem in realno dosegljivimi donosi ob srednjem tveganju prihranite 30 tisoč evrov. S privarčevanim zneskom in hipotekarnim posojilom lahko tako kupite garsonjero. Po najemu posojila v vrednosti 30 tisoč evrov boste za 15- do 20-letno posojilo plačevali med 130 in 160

Klemen Kokalj, Individa

evri na mesec, odvisno od takratnih ravni obrestnih mer.

Če želite na svoje, najemite garsonjero

Če se želite čim prej osamosvojiti, vam v vmesnem času do nakupa predlagam, da najamete garsonjero, kar vas bo stalo približno 300 evrov na mesec. Tako vam za druge cilje ostane še približno sto evrov. S sto evri mesečnega vložka do upokojitve bi si lahko s takojšnjim varčevanjem zagotovili lep dodatek k pokojnini. Z 10 do 15 evri mesečnega vložka pa boste imeli pokrito tudi zaščito delovne sposobnosti. Ko se vam bodo povečali tudi prihodki, pa čim prej začnite razmišljati še o dodatnem varčevanju za večje stanovanje, ker ga boste, ko boste imeli družino, potrebovali. Bolje je namreč za cilje čim bolj intenzivno varčevati vnaprej, kot pa banki plačevati za obresti posojil.